

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«06» лютого 2025 року

№ 60/13-рп/к

справа № 10/60/13-рп/к.25

м. Київ

*Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Другого відділу досліджень і розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.01.2025 № 60-03/41-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- 1) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), керуючись положеннями пункту першого статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», здійснило державний контроль за дотриманням виконавчими комітетами селищних громад у межах Київської області законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції на ринку здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів.
- 2) В ході проведення зазначеного державного контролю Відділенням було направлено до виконавчого комітету Ржищівської міської ради Київської області лист про надання інформації від 15.08.2024 № 60-02/4630е. Відповідно до даних трекінг-контролю акціонерного товариства «УКРПОШТА» вказаний лист був вручений виконавчому комітету Ржищівської міської ради Київської області 05.09.2024. Проте, зазначеним органом місцевого самоврядування на вищевказаний лист Відділення відповідь не була надана.
- 3) Відділенням повторно було направлено на поштову та електронні адреси вказаного виконавчого комітету лист про надання інформації від 24.12.2024 № 60-02/7763е. Відповідно до даних трекінг-контролю акціонерного товариства «УКРПОШТА» вказаний лист був вручений виконавчому комітету Ржищівської міської ради Київської області 02.01.2024.

- 4) Електронним листом (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (вх. Відділення від 31.12.2024 № 60-01/5306) виконавчий комітет Ржищівської міської ради Київської області надав до Відділення запитувану інформацію.

2. ВІДПОВІДАЧ

- 5) Відповідачем у справі є виконавчий комітет Ржищівської міської ради Київської області (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (далі – Виконавчий комітет, Виконком). Основний вид діяльності: 84.11 Державне управління загального характеру.
- 6) Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).
- 7) Згідно з частиною третьою статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» у сільських радах, що представляють територіальні громади, які налічують до 500 жителів, за рішенням відповідної територіальної громади або сільської ради виконавчий орган ради може не створюватися. У цьому випадку функції виконавчого органу ради (крім розпорядження земельними та природними ресурсами) здійснює сільський голова одноособово.
- 8) Відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- 9) Отже, виконавчий комітет Ржищівської міської ради Київської області є органом місцевого самоврядування, юридичною особою.
- 10) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- 11) Згідно із статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим законом регулюються відносини, зокрема, органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією.
- 12) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Ради із суб'єктами господарювання.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- 13) Згідно з частиною першою статті 25 Господарського кодексу України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- 14) Відносини, пов'язані з діяльністю суб'єктів господарювання на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів (до липня 2023 року – ринок послуг з

вивезення побутових відходів), регулюються Законом України «Про управління відходами» (до 09.07.2023 Законом України «Про відходи»), Законом України «Про житлово-комунальні послуги» в редакції від 09.11.2017 (далі – Закон про ЖКП № 2189-VIII) та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (зі змінами), а також відповідно до низки підзаконних нормативних актів, зокрема, Порядком проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 (далі – Порядок № 918) (Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (далі – Порядок № 1173), яка втратила чинність 30.08.2023) та Правилами надання послуги з управління побутовими відходами, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 (далі – Правила № 835) (Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (далі – Правила № 1070), які втратили чинність 15.08.2023).

4.1. Закон України «Про відходи» та інші нормативно-правові акти, які діяли у період чинності цього закону

- 15) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що, зокрема, органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- 16) Поводження з побутовими відходами в Україні здійснюється відповідно до державних норм і стандартів. Ці правила закріплені у законах України «Про житлово-комунальні послуги», «Про відходи» (втратив чинність 09.07.2023) та «Про місцеве самоврядування в Україні».
- 17) Згідно зі статтею 1 Законом України «Про відходи» поведження з відходами – це дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, **їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення**, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.
- 18) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» послуги з поводження з побутовими відходами – **послуги з вивезення**, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.
- 19) Вивезення побутових відходів згідно з пунктом 2 частини першої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» в редакції від 24.06.2004 № 1875-IV (втратив чинність 01.05.2019) є житлово-комунальною послугою.
- 20) Згідно із статтею 5 Закону про ЖКП № 2189-VIII було визначено, що послуги з поводження з побутовими відходами є комунальними послугами, які, у свою чергу, належать до житлово-комунальних послуг.
- 21) Статтею 25 Закону про ЖКП № 2189-VIII було передбачено, що **послуга з поводження з побутовими відходами** надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим законом, та вимогами правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, що затверджуються Кабінетом Міністрів України. Критерієм якості послуг з вивезення побутових відходів є дотримання графіка вивезення побутових відходів, дотримання правил

надання послуг з поводження з побутовими відходами, дотримання вимог законодавства щодо надання послуг з вивезення побутових відходів.

- 22) Механізм надання суб'єктами господарювання незалежно від форми їх власності послуг з поводження з побутовими відходами у містах, селищах і селах було визначено Правилами № 1070.
- 23) Відповідно до пункту 3 Правил № 1070 послуги з поводження з побутовими відходами надавалися суб'єктом господарювання, **визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах** в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.
- 24) **Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів** на певній території населеного пункту була визначена Порядком № 1173 (втратив чинність 30.08.2023 на підставі затвердження Кабінетом Міністрів України Порядку № 918).
- 25) Відповідно до пункту 4 Порядку № 1173 підготовка та проведення конкурсу забезпечувалася виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».
- 26) Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, яка діяла до 01.05.2021) виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- 27) Підпунктом 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, яка діяла з 01.05.2021) було передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- 28) Згідно зі статтею 35¹ Закону України «Про відходи» виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

4.2. Закон України «Про управління відходами» та інші чинні нормативно-правові акти

- 29) Відповідно до підпунктів 6 та 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, щодо організації управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення, знешкодження та захоронення трупів тварин; визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- 30) Згідно з підпунктом 7¹ пункту «б» частини першої статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських,

селищних, міських рад належать делеговані повноваження зі здійснення контролю за діяльністю суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами.

- 31) 09.07.2023 набрав чинності Закон України «Про управління відходами», у зв'язку з чим Закон України «Про відходи» втратив чинність та були внесені зміни до інших нормативно-правових актів.
- 32) Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3 Закону України «Про управління відходами» основними принципами державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами, зокрема, є формування конкурентного середовища у сфері управління відходами – суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.
- 33) Згідно з пунктом 3 частини першої статті 17 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право брати участь у встановленому законодавством порядку в **конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів** на певній території.
- 34) Відповідно до частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить, зокрема, визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- 35) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про управління відходами» органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.
- 36) Утворювачі побутових відходів відповідно до частини другої статті 31 Закону України «Про управління відходами» зобов'язані:
 - укладати договори з виконавцем послуги з управління побутовими відходами та вносити у встановленому порядку плату за послугу з управління побутовими відходами;
 - забезпечувати передачу побутових відходів до системи управління побутовими відходами, а побутові відходи, на які поширюється розширена відповідальність виробника, – до системи приймання або роздільного збирання, створеної організаціями розширеної відповідальності виробників;
 - забезпечувати у встановленому порядку роздільне збирання відходів за наявності об'єкта оброблення відходів.
- 37) Відповідно до частини першої статті 33 Закону України «Про управління відходами» послуга з управління побутовими відходами є **комунальною послугою** і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.
- 38) Частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами» визначено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють **збирання та перевезення побутових відходів**, визначаються органами місцевого самоврядування **на конкурсних засадах** у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавчий орган місцевої

ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).

- 39) Згідно з частиною п'ятої статті 33 Закону України «Про управління відходами» виконавцем послуги з управління побутовими відходами є суб'єкт господарювання, який здійснює **збирання та перевезення побутових відходів** у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги з управління побутовими відходами.
- 40) Відповідно до частини сьомої статті 33 Закону України «Про управління відходами» **виконавець послуги з управління побутовими відходами** укладає договори зі споживачами послуги.
- 41) Правила № 835 набули чинності 15.08.2023.
- 42) Відповідно до пункту 2 Правил № 835 виконавець послуги – суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги.
- 43) Згідно з пунктом 6 Правил № 835 суб'єкти господарювання, які здійснюють **операції із збирання та перевезення побутових відходів**, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку згідно з частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами».
- 44) Відповідно до пункту 24 Правил № 835 послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами відповідно до статей 13 і 14 Закону про ЖКП № 2189-VIII.
- 45) Порядок № 918 набув чинності 30.08.2023.
- 46) Відповідно до пункту 1 Порядку № 918 цей порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення **операцій із збирання та перевезення побутових відходів** відповідно до правил благоустрою населеного пункту, регіональних та місцевих планів управління відходами на відповідній території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів. Тобто, конкурс з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів проводиться за наявності, зокрема, місцевого плану управління відходами на відповідній території територіальної громади.
- 47) Відповідно до пунктів 2 та 4 Порядку № 918 **підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради** або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом.
- 48) Згідно з пунктом 12 Порядку № 918 організатор конкурсу оприлюднює конкурсну документацію, передбачену пунктом 10 цього порядку, а також оголошення про дату, час та місце проведення конкурсу на своєму офіційному вебсайті не пізніше ніж за 30 календарних днів до проведення конкурсу.
- 49) Відповідно до пункту 29 Порядку № 918 переможцем (переможцями) конкурсу визначається його учасник або декілька учасників, що відповідає (відповідають) кваліфікаційним вимогам, за результатами розгляду конкурсних пропозицій.
- 50) Згідно з пунктом 33 Порядку № 918:

- у рішенні про визначення переможця (переможців) конкурсу зазначається строк, протягом якого переможець (переможці) має (мають) право здійснювати операції із збирання та перевезення побутових відходів і який становить п'ять років з дати укладення договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів.

- у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і конкурсною комісією прийнято рішення щодо визначення його переможцем конкурсу або у випадку прийняття конкурсною комісією рішення про відхилення конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу, крім одного, строк, на який він визначається переможцем конкурсу на певній території територіальної громади, повинен становити 12 місяців, після чого організатором конкурсу проводиться новий конкурс.

51) Таким чином, виконавці послуг з вивезення побутових відходів / здійснення операцій із збирання та перевезення побутових повинні бути визначені органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах з дотриманням державних норм і стандартів, зокрема:

- до 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів вирішувалося виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради, підготовка та проведення конкурсу мала забезпечуватися виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, відповідно до Порядку № 1173;

- з 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів, підготовка та проведення такого конкурсу належить до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, відповідно до Порядку № 1173;

- з 30.08.2023 питання щодо визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють операції із збирання та перевезення побутових відходів, підготовка та проведення такого конкурсу належить до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

52) Враховуючи вищезазначене, органи місцевого самоврядування в особі виконавчих комітетів / органів сільської, селищної, міської ради зобов'язані визначити організаторів проведення вказаних конкурсів, ініціювати процеси підготовки до проведення конкурсів, розробку конкурсних документацій та проведення конкурсів на визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на конкурсних засадах в межах певної території населених пунктів.

53) Наразі, зважаючи на норми законодавства, ринок послуг із збирання та перевезення побутових відходів у територіальних межах Ржищівської міської територіальної громади не повинен функціонувати без визначених у встановленому законодавством порядку (конкурсному відборі) суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів.

54) Потенційним конкурентами на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також, конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг із управління побутовими відходами.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- 55) Відповідно до інформації, розміщеної за посиланням <https://gromada.info/gromada/rzhyshivska/>, Ржищівська міська територіальна громада створена 23.08.2018. Населення відповідної міської територіальної громади складає 14435 особи. У складі громади перебуває 24 населені пункти.
- 56) Електронним листом (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (вх. Відділення від 31.12.2024 № 60-01/5306) (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) Виконком зазначив, що конкурси на визначення виконавця з вивезення побутових відходів / послуг із збирання та перевезення побутових відходів в межах території Ржищівської міської територіальної громади **не проводилися**.
- 57) Згідно відомостей (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Ржищівської міської територіальної громади здійснює комунальне підприємство «КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ М. РЖИЩЕВА» (далі – КП «ККП М. РЖИЩЕВА»).
- 58) КП «ККП М. РЖИЩЕВА» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань провадить наступну господарську діяльність, зокрема, 36.00 Забір, очищення та постачання води (основний), 38.11 Збирання безпечних відходів, 38.21 Оброблення та видалення безпечних відходів, 38.32 Відновлення відсортованих відходів.
- 59) Рішенням Ржищівської міської ради Київської області (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) «Про визначення виконавців послуг з водопостачання, водовідведення, вивезення рідких побутових відходів і благоустрою в м. Ржищів» КП «ККП М. РЖИЩЕВА» було визначено виконавцем послуг з вивезення твердих і рідких побутових відходів без проведення конкурсного відбору.
- 60) Виконавчий комітет прийняв рішення «Про організацію роботи у сфері управління побутовими відходами на території Ржищівської міської територіальної громади» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), відповідно до якого заслухавши інформацію першого заступника міського голови (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) щодо необхідності організації роботи у сфері управління побутовими відходами на території Ржищівської міської територіальної громади, у зв'язку з набранням чинності Закону України «Про управління відходами», з метою врегулювання відносин у сфері управління побутовими відходами та забезпечення якісного, своєчасного збирання, перевезення, видалення побутових відходів на території Ржищівської міської територіальної громади, враховуючи відсутність розробленого регіонального плану управління відходами в Київській області (згідно листа Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної військової адміністрації (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*)), Виконком визначив КП «ККП М. РЖИЩЕВА» виконавцем послуг з управління побутовими відходами (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) до моменту укладення договору з переможцем конкурсу з наданням послуги зі збирання та вивезення побутових відходів, визначеного згідно Порядку № 918.
- 61) Тобто, з моменту набрання чинності Закону України «Про управління відходами» (09.07.2023) та Порядку № 918 (30.08.2023) по січень 2025 року Виконавчим комітетом не було ініційовано процес підготовки та проведення конкурсів з визначення виконавців послуг із збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Ржищівської міської територіальної громади, а також положеннями (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) Виконком визначив КП

«ККП М. РЖИЩЕВА» виконавцем вказаних послуг у 2025 році замість організації та проведення зазначеного конкурсного відбору.

- 62) Виконком прийняв рішення «Про встановлення тарифу на послуги з управління побутовими відходами, а також тарифів на операції із збирання, перевезення, видалення побутових відходів, що надаються комунальним підприємством «Комбінат комунальних підприємств міста Ржищева» на території Ржищівської міської територіальної громади» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), відповідно до якого було встановлено тариф на послуги з управління побутовими відходами, а також тарифи на операції із збирання, перевезення, видалення побутових відходів, що надаються КП «ККП М. РЖИЩЕВА» на території Ржищівської міської територіальної громади, вказане рішення Виконавчого комітету набрало чинності 01.01.2025 та має діяти до 31.12.2025.
- 63) Тобто, вищевказаному суб'єкту господарювання Виконком встановив тариф на послуги з управління побутовими відходами, а також тарифи на операції із збирання, перевезення, видалення побутових відходів на 2025 рік, однак КП «ККП М. РЖИЩЕВА» не було визначено надавачем послуг з вивезення побутових відходів / із збирання та перевезення побутових відходів відповідно до положень Порядку № 1173 у період до 30.08.2023, а надалі відповідно до норм Порядку № 918.
- 64) Таким чином, Виконавчим комітетом у період з 2010 року по теперішній час не було ініційовано процес підготовки та проведення конкурсів з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів / суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, а тому суб'єкти господарювання, які могли б надавати відповідні послуги на території Ржищівської міської територіальної громади, були позбавлені такої можливості.
- 65) У зв'язку з цим, підприємства, установи, організації усіх форм власності у сфері управління побутових відходів (операції із збирання та перевезення побутових) не мають можливостей укласти з організатором договори про надання відповідних послуг. Така бездіяльність створює бар'єри іншим суб'єктам господарювання щодо вступу на ринок послуг із збирання та перевезення побутових на території міської територіальної громади внаслідок недотримання Виконкомом конкурентних засад під час виконання самоврядних повноважень на підставі положень статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статті 17 Закону України «Про управління відходами» та призводить до недопущення конкуренції на відповідному регіональному ринку.
- 66) За відповідний час на ринку послуг з вивезення побутових відходів / із збирання та перевезення побутових відходів могли б відбутися зміни й інші суб'єкти господарювання могли б вийти на відповідний ринок на території вказаної селищної територіальної громади лише через конкурс. Отже, у разі проведення Виконавчим комітетом відкритих конкурсів відповідно до вимог законодавства, інші суб'єкти господарювання могли б стати учасниками цих конкурсів та запропонувати послуги вищої якості та за конкурентною ціною.
- 67) Так, за наявною у Відділенні інформацією, отриманою з відкритих джерел, таких як офіційні майданчики державних тендерів Prozorro та аукціони Prozorro, на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів у Київській області, зокрема, на території сусідніх територіальних громад здійснюють діяльність наступні суб'єкти господарювання:
- товариство з обмеженою відповідальністю «КРАМАР ЕКО»;

- товариство з обмеженою відповідальністю «СЕЛТІК»;
 - товариство з обмеженою відповідальністю «АЛЬФАТЕР КИЇВ»;
 - товариство з обмеженою відповідальністю «ГРІН ПЛАНЕТ ЕКО»;
 - товариство з обмеженою відповідальністю «ФІРМА «ВОЛОДАР-РОЗ»;
 - товариство з обмеженою відповідальністю «КРАМАР РІСАЙКЛІНГ»;
- а також суб'єкт господарювання, який надає відповідні послуги у межах Ржищівської міської територіальній громаді без проведення конкурсу:
- КП «ККП М. РЖИЩЕВА».
- 68) Отже, ринок послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території Київської області, з огляду на наявність учасників, є потенційно конкурентним. Проте, з огляду на законодавчі особливості набуття статусу виконавця послуг із збирання та перевезення побутових відходів у визначених територіальних межах, реалізація конкурсного відбору серед діючих учасників відповідного ринку в межах окремих територіальних громад має здійснюватися саме органами місцевого самоврядування шляхом проведення конкурсів.
- 69) Бездіяльність Виконкому, яка полягає у не проведенні конкурсів з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів / суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Ржищівської міської територіальної громади призвела до відсутності ринкових конкурентних умов між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.
- 70) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.
- 71) Статтею 42 Конституції України передбачено, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускається неправомірне обмеження конкуренції.
- 72) Відповідно до частини третьої статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.
- 73) Виконання органами місцевого самоврядування обов'язку щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, без впливу зовнішніх чинників, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- 74) Недотримання зазначених принципів призводить до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до незабезпечення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- 75) Органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг,

визначаючи у порядку, встановленому законодавством, на конкурсних засадах, виконавців житлово-комунальних послуг.

- 76) Згідно з частиною першою статті 31 Господарського кодексу України дискримінацією суб'єктів господарювання органами влади у цьому Кодексі визнається, зокрема, обмеження прав суб'єктів господарювання щодо придбання та реалізації товарів.
- 77) Окрім того, право органів місцевого самоврядування на вільне прийняття рішень з питань, віднесених до її компетенції, відповідає обов'язок останніх у прийнятті цих рішень дотримуватись й прав інших осіб.
- 78) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- 79) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- 80) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- 81) Бездіяльність Виконавчого комітету замінила власні досягнення суб'єктів господарювання, як джерело здобуття ними переваг у конкуренції, на дію зовнішніх чинників. За таких умов дія конкурентних механізмів не допускається, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку, що, як наслідок, може призвести до підвищення витрат споживачів, зменшення якості послуг, що ними надаються, тощо.
- 82) *Таким чином, бездіяльність виконавчого комітету Ржищівської міської ради Київської області, яка полягає у не проведенні на території Ржищівської міської територіальної громади конкурсу на визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів (виконавців відповідних послуг), містить ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, що призвела до недопущення конкуренції на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території Ржищівської міської територіальної громади.*

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною 1 статті 36 та статтею 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами та доповненнями), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1

розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами та доповненнями), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в бездіяльності виконавчого комітету Ржищівської міської ради Київської області (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***), яка полягає у не проведенні на території Ржищівської міської територіальної громади конкурсу на визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів (виконавців відповідних послуг), ознак порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, що призвела до недопущення конкуренції на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території Ржищівської міської територіальної громади.

2. Збір та аналіз доказів доручити Другому відділу досліджень і розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Розпорядження органу Антимонопольного комітету України у двомісячний строк може бути оскаржене до господарського суду з дня його одержання. Зазначений строк не підлягає поновленню.

Голова адміністративної колегії –
Голова відділення

Андрій ПОГОРЄЛОВ